

**Abordări metodologice ale dezvoltării
competențelor de traducere
Methodological approaches to the
development of translation competence**

Oxana Golubovschi, lector universitar,

Catedra de filologie engleză,

Facultatea de Limbi și Literaturi Străine,

UPS „Ion Creangă”, Chișinău

CZU 81'25

Rezumat

Articolul abordează metodologia dezvoltării bazelor competențelor de traducere ale unui viitor traducător. Prin termenul *bazele competențelor de traducere* înțelegem cunoștințele esențiale ale studenților cu privire la subiectul textului care trebuie tradus, cunoștințele de bază ale gramaticii și vocabularului unei limbi străine și posedarea cunoștințelor socioculturale. Dezvoltarea competențelor de traducere țin de educația personală holistică, ce se manifestă prin unitatea competențelor de bază cheie și profesionale, prezența cărora permite să fie realizate cu succes activitățile de traducere.

Cuvinte-cheie: competență profesională (CP), competențe de traducere (CT), competență strategică, competență de comunicare, competență instrumental-profesională, competență socioculturală, limbă străină (LS), textul-sursă (TS), textul-țintă (TȚ), limbă-sursă (LS), limbă-țintă (LȚ), strategie, metodă, traducerea automatizată (TA).

Abstract

The article is dedicated to the description of the methodology of translation competence development. Within the concept „translation competence foundations” we mean students’ basic knowledge on the subject of the translated text, essential knowledge of grammar and vocabulary of a foreign language and the possession of the socio-cultural knowledge as well as computer literacy. The development of translation competence is holistic personal education, which is manifested through a set of professional competences, the possession of which facilitates successfully carried out translation activities.

Keywords: professional competence (PC), translation competence (TC), strategic competence, communicative competence, professional/instrumental competence, socio-cultural competence, foreign language (FL), source text (ST), target text (TT), source language (SL), target language (TL), strategy, method, machine translation (MT).

Competențele profesionale ale unui traducător cuprind competențe generale profesionale – *competențele de traducere* [6, p. 13] –, în unele documente normative aceste competențe fiind reprezentate sub forma grupurilor de cunoștințe, abilități, atitudini și capacități distribuite în conformitate cu principalele tipuri de activități profesionale ale traducătorului. Printre acestea se numără și competențele *strategică, de comunicare, social-culturală, instrumental-profesională*. Având în vedere faptul că competențele profesionale ale unui traducător, menționate

mai sus, sunt obligatorii în contextul pregătirii universitare, formarea acestor competențe ar trebui să fie principalul obiectiv în predarea materiilor educaționale. Programul educațional principal și gradul de dezvoltare a acestuia trebuie monitorizate, pentru fiecare disciplină și certificarea finală de stat, la absolvirea studiilor universitare [6, p. 14]. Cu toate acestea, practica reală a formării universitare relevă prezența anumitor probleme, care nu permit măsurarea gradului de formare a celor mai importante competențe pentru un viitor traducător. Una dintre cele mai semnificative este problema *formării și evaluării nivelului* competenței de traducere [6, p. 15].

Evaluarea, după cum se știe, determină în mare măsură conținutul formării. Formarea eficientă a unei anumite competențe în cadrul unei discipline academice este posibilă numai dacă este specificat principalul obiect de evaluat în timpul desfășurării certificării finale. Cu alte cuvinte, dacă în curriculum este clar menționat că un student trebuie să demonstreze cunoștințe specifice și abilități practice în cadrul evaluării finale, putem spune că scopul unui astfel de curs va fi formarea unei anumite competențe (ca o combinație a acestor cunoștințe și abilități).

Să analizăm, de exemplu, cele mai importante cursuri practice în limba străină pentru activitățile viitoare ale unui traducător. Datorită specificului profesiei de traducător, limba străină servește atât ca scop, cât și ca mijloc de învățare, iar formarea competenței de

comunicare în o limbă străină este cel mai important obiectiv al educației lingvistice [6, p. 16]. Orele practice de LS sunt concepute pentru a forma competența de comunicare a studenților în limba străină la un nivel suficient, pentru o activitate eficientă în calitate de vorbitor de LS, și anume, pentru a forma cunoștințele, abilitățile și deprinderile necesare care le vor permite să-și desfășoare activitatea în situații de comunicare profesională. Este oare posibil să susținem că cursurile moderne practice în LS pentru viitorii traducători formează pe deplin competența profesională (CT), ținând cont de nevoile reale ale acestora în activitatea de traducere în și din limba străină? Practica de formare lingvistică universitară pentru studenții de la această specializare arată că, în urma studierii cursurilor în LS, studenții au competențe de comunicare înalt dezvoltate, dar nu au alte competențe de traducere la un nivel la fel de înalt, fapt care ar putea împiedica desfășurarea activităților profesionale în viitor. Orele practice în LS se desfășoară conform curriculumului educațional, iar evaluarea cunoștințelor și aptitudinilor formate nu ia în considerare specificul instruirii lingvistice a viitorilor specialiști în traducere. Astfel, în general, realizând obiectivul formării competențelor de traducere, exercițiile practice în LS nu pregătesc pe deplin viitorul traducător. Nu este absolut clar de ce la cursurile practice în primul an de studii se acordă puțină atenție și puțin timp dezvoltării

competenței profesionale de traducere propriu-zisă; atunci când se pregătesc traducători, specializarea profesională se face, de facto, în semestrul patru. Or, această formare trebuie să înceapă, după părerea noastră, din primul an de studii la facultate.

În plus, studenții nu sunt suficient de conștienți de ei înșiși ca viitori traducători [7] și, „învățând” o limbă străină, nu întotdeauna realizează că sarcinile lor profesionale vor include nu atât cunoașterea unei limbi străine ca atare, cât abilitatea să o folosească atunci când vor valorifica un fenomen lingvistic sau sociocultural, realizând o sesiune de traducere, proiectând în mod competent discursul ca parte a unei activități de comunicare, științifice, metodologice, de cercetare și activități organizaționale și de management prin utilizarea traducerii. De aceea, din perspectiva unui viitor traducător, studentul ar trebui să înțeleagă, atunci când învață o limbă străină, că, datorită specificului activității sale profesionale, va folosi o limbă străină nu numai ca mijloc de comunicare, ci și ca obiect, ca instrument de activitate lingvistică în domeniul traducerii. Formarea cu succes doar a competenței de comunicare în limba străină în domeniul de comunicare de zi cu zi și formală, la orele de LS, nu implică pe deplin posesarea cunoștințelor și abilităților necesare pentru desfășurarea eficientă a activităților profesionale în calitate de traducător. După analiza minuțioasă a conținutului unor atare discipline ale ciclului profesional, am ajuns la

concluzia că astfel de cursuri formează, în primul rând, cunoștințe la studenți, acordându-se puțină atenție competențelor care vor permite aplicarea achizițiilor cognitive dobândite, inclusiv într-o limbă străină, în activitatea profesională de traducător. Pe baza observațiilor de mai sus, se poate concluziona că formarea și măsurarea competențelor în calitate de un set de cunoștințe și aptitudini pot fi realizate în cadrul unei abordări interdisciplinare integrative a formării studenților, deoarece disciplinele teoretice formează cunoștințe profesionale care nu au aplicații practice; în același timp, disciplinele practice nu își concentrează atenția asupra unor aspecte pur profesionale ale viitoarei activități, deoarece nu sunt realizate plenar, ca sistem și structură.

Pentru a pune în aplicare abordarea integrată a formării unui traducător la etapa universității, considerăm că este necesar să se numească un grup de abilități, care sunt formate în procesul studiului diferitor discipline de bază, care, în același timp, fundamentează profesionalismul traducătorului. Estimarea unor astfel de abilități și cunoștințe ar permite evaluarea în mod obiectiv a gradului de asimilare nu doar a orientării teoretice sau practice, ci și a nivelului de dezvoltare a competențelor profesionale – în acest caz, *competențele de traducere*.

Conceptul de „competențe de traducere” a fost introdus de noi exclusiv în scopuri pragmatice, deoarece evaluarea ansamblului de

cunoștințe și abilități, îmbinate în acest concept, poate permite considerarea în complex a problemei legate de formarea și evaluarea pregătirii viitorilor traducători pentru o comunicare eficientă, care stă la baza activității lor profesionale viitoare [5, pp. 15-16].

Competențele profesionale, în cazul nostru, sunt *competențele de traducere* – strategică, de comunicare, instrumental-profesională și socioculturală; ele sunt definite ca un set de cunoștințe, abilități și deprinderi profesionale, clasificate în patru tipuri de activități în o limba străină (ascultare, lectură, vorbire, scris), precum și în calitate de calități și abilități personale care permit traducătorului să realizeze eficient comunicarea în limbi străine în activități practice, științifice și metodologice, de cercetare, de organizare și management. Pentru a implementa ideea creării unui model de control care să ne permită măsurarea acestei competențe și să acționăm în cadrul unei abordări integrative de evaluare a celor mai importante competențe în domeniul traducerii, am propus un algoritm. Parametrii conform cărora se realizează măsurarea din modelul nostru sunt abilitățile profesionale, clasificate în patru competențe principale, necesare pentru ca un traducător să implementeze eficient cele patru competențe principale ale activității sale profesionale: strategică, de comunicare, instrumental-profesională, socioculturală. În cadrul fiecăreia dintre tipurile de activitate profesională de mai

sus, au fost identificate cele mai tipice situații de comunicare în limbă străină. În plus, pentru fiecare situație, nomenclatorul competențelor profesionale de traducere în limba străină este recomandat în fiecare din cele patru tipuri de activități în LS. Ulterior, abilitățile enumerate sunt specificate conform sarcinilor în cadrul unei situații date de comunicare profesională în LS.

Prezentăm următorul exemplu de specificare a modelului de control propus. Principalele situații de comunicare în limba străină în acest tip de activitate profesională pot fi pregătirea, redactarea și prezentarea lucrărilor științifice în LS, participarea la o conferință, la un seminar internațională într-un anumit domeniu, precum și lucrul în cadrul unui proiect internațional pe teme speciale. Printre principalele abilități se numără: *ascultarea, diferențierea, evaluarea, prelucrarea și memorarea* textelor străine orale de orientare științifică pe tema cercetării în procesul de pregătire, elaborare și susținere a cercetării științifice în LS; vorbirea orală în limbă străină a participanților și a organizatorilor conferinței, în cadrul comunicării oficiale și neoficiale; vorbirea orală în limba străină a participanților și a organizatorilor unui proiect de cercetare internațională.

Vom simula o astfel de activitate, în cadrul situației de participare la un seminar internațional, unde poate fi evaluată capacitatea de a îndeplini următoarele sarcini

de vorbire: să înțeleagă sensul general al discursului în limba străină vorbită (în sesiuni plenare, secțiuni, la mese rotunde, la o recepție, într-o excursie, la o ceremonie de inaugurare sau finalizare a unui eveniment); să demonstreze înțelegerea generală a textului în limba-sursă orală pe teme profesionale (raport, prezentare, replică, feedback, întrebare); să demonstreze înțelegerea detaliată a întregului text în LS despre subiectele profesionale; să presupună, să deducă conținutul prezentării ulterioare pe baza textului în LS pe teme profesionale; să evidențieze conținutul, conținutul factual, conceptual și informațiile implicite în textul în limba străină orală pe subiecte profesionale; să demonstreze înțelegerea detaliată a textului în limbă străină cu privire la subiectele profesionale [2, p. 132].

Modelul propus este destul de versatil și poate fi folosit pentru a elabora materiale de testare și măsurare a diferitor niveluri de complexitate și pentru a realiza obiective diferite, studentul adaptându-se la anumite sarcini educaționale și pedagogice. Cu ajutorul acestui model, devine posibilă exercitarea controlului asupra abilităților separate, grupurilor de calificări în cadrul situației de comunicare profesională în limbă străină sau a uneia dintre cele patru competențe profesionale ale unui traducător. Există oportunitatea de a evalua competențele de traducere necesare în o limbă străină într-o formă specifică a activității de vorbire și scriere. De asemenea, accentul poate fi pus pe verificarea aspectului pur

lingvistic (gramatică, vocabular specializat etc.). Ca element al certificării finale, este posibil să se propună elaborarea de materiale pentru evaluarea întregii competențe, în ansamblu, testarea atât a competențelor, cât și a cunoștințelor și abilităților asociate.

Dezvoltarea unor modalități obiective de control al cunoștințelor și abilităților care alcătuiesc competențele de traducere și specifice ale absolvenților este una dintre cele mai importante sarcini ale unei universități moderne. Competența profesională de traducere este un concept integrativ care ne permite să combinăm cele mai importante competențe orientate spre orientarea profesională în LS a unui traducător, eficientă în principalele tipuri de activități profesionale. Elaborarea diverselor materiale de testare și măsurare bazate pe modelul propus de noi permite evaluarea gradului de pregătire a absolvenților facultăților universităților pentru activități practice reale, care sunt inseparabil legate de comunicarea într-o limbă străină, facilitează analiza rezultatelor și, eventual, face unele ajustări ale procesului de pregătire a profesioniștilor în acest domeniu [7].

Modelul propus este un instrument universal și implementează principiile și cerințele de bază pentru evaluarea limbajului modern: obiectivitatea, caracterul diferențiat, funcțiile de instruire, evaluare, corecție și stimulare. Considerăm că problemele legate de formarea competențelor unui traducător la nivel universitar necesită o atenție sporită, o

analiză aprofundată și dezvoltarea unor soluții practice pentru a îmbunătăți calitatea formării viitorilor profesioniști în domeniul traducerii.

Conținutul cursului de traducere include atât comunicarea cunoștințelor profesionale necesare, cât și dezvoltarea abilităților de traducere. În același timp, abilitățile de traducere constituie scopul final al cursului de traducere; acestea se manifestă în activitățile profesionale practice ale traducătorului. Competențele și abilitățile de traducere sunt create în baza utilizării materialelor de instruire selectate în mod special. Aceste materiale includ exerciții de traducere și texte de studiu.

Este indubitabil faptul că procesul de învățare a activităților de traducere se realizează în etape. Astfel, lucrul cu exercițiile de traducere didactică poate fi împărțit în trei etape, în funcție de complexitatea activității de traducere [4, pp. 87-88]:

I. etapa pregătitoare, care formează componenta de bază a competenței de traducere și în care cursanții dobândesc cunoștințele teoretice necesare înainte de a efectua activitatea de traducere (începe cu un curs teoretic);

II. etapa I – etapa de analiză și interpretare pre-translațională a textului – include implementarea exercițiilor de pre-traducere; scopul acesteia este de a dezvolta capacitatea studenților de a găsi și de a determina cea mai bună traducere; creează condiții pentru implementarea cu succes a activităților de traducere;

III. etapa a II-a constă în realizarea traducerii eficiente, include sarcini și exerciții de traducere, forme specifice și componente speciale, care sunt realizate în abilitățile de efectuare a transformării de bază și de aplicare a metodelor și tehnicilor de traducere;

IV. etapa a III-a – editarea, eliminarea și corectarea erorilor semantice și stilistice în traducere.

Astfel, metodologia de formare a specialiștilor și a traducătorilor profesioniști este concepută pentru a pregăti traducători profesioniști, studenți la facultățile de limbi străine, care se specializează în traducere pentru o profesie viitoare și trebuie să fie nu numai competenți în două limbi, ci și să posede cunoștințe culturale, sociale, lingvistice și filologice extinse. Componentele necesare ale acestei metodologii sunt un sistem de instruire pe etape și un sistem de exerciții care vizează formarea și îmbunătățirea anumitor abilități. Este vorba de un set de metode, tehnici, tehnologii construite și utilizate de către profesor pentru a forma competențele și abilitățile relevante ale studenților în baza cunoștințelor teoretice existente. Exercițiul este principalul mod de a dezvolta abilitățile necesare. O anumită strategie și metodă utilizate prin intermediul unui anumit exercițiu facilitează dezvoltarea unei anumite competențe din ansamblul competențelor de traducere. Dezvoltarea eficientă a competențelor de traducere se realizează prin procesul de traducere a unui text coerent,

nemijlocit după exersarea fiecărei competențe, utilizând o strategie aleasă drept scop și țintă de dezvoltare a competenței propuse. Cu toate acestea, traducerea unui text este întotdeauna asociată cu realizarea unui număr de sarcini de traducere și totuși este practic foarte dificil să găsești un text în care predomină o problemă de traducere sau cel puțin aceasta se întâlnește destul de des [4, p. 92].

Exercițiul special selectat oferă oportunitatea de a concentra atenția studenților asupra modului de îndeplinire a unei anumite sarcini de traducere. Lucrul cu exercițiile este o parte semnificativă a cursului de traducere. În cadrul acestui tip de activitate se studiază modalitățile de depășire a anumitor dificultăți de traducere, de aplicare a metodelor eficiente, utilizarea tehnicilor de traducere, de dezvoltare a abilităților de traducere și de creare a bazei pentru îmbunătățirea abilităților de traducere.

Prin natura acțiunilor de vorbire efectuate, exercițiile sunt clasificate în cele de *pre-traducere* și de *traducere* propriu-zisă [4, p. 96]. Exercițiile de *pre-traducere* vizează crearea condițiilor pentru realizarea cu succes a procesului de traducere, crearea unei atitudini adecvate față de comunicare, verificarea faptului dacă studenții au cunoștințe de limbă și cunoștințe de bază, precum și modul în care traducătorii cu o calificare înaltă, experimentați rezolvă problemele tipice de traducere. Principalele exerciții de acest tip constau în compararea textelor din limba-sursă și traducerea lor în limba-țintă, pentru a identifica

diferențele, pentru a compara traducerile publicate cu originalele lor și a analiza critic metodele și tehnicile folosite de traducător, a răspunde la întrebările asupra textului, a verifica profunzimea înțelegerii și a cunoștințelor de bază necesare, a discuta conceptele care stau la baza conținutului textului, termenii și conceptele conexe, a realiza un ansamblu de exerciții în scopul îmbunătățirii competenței în limba de traducere etc.

Sarcina de punere în aplicare a exercițiului este formulată în conformitate cu tipul de exercițiu. În exercițiile lingvistice, sarcina specifică este unitatea sau structura lingvistică, a căror sens trebuie luat în considerare în mod special în timpul traducerii. În cadrul acestor exerciții, sarcina studentului poate include traducerea unităților izolate de limbă, transferul sensului unității și/sau structurii, fiind specificată o parte a unui enunț, traducerea enunțurilor care conțin unități și structuri specifice [3, p. 67]. În cadrul exercițiilor operaționale, sarcina este de a utiliza metoda de traducere specificată sau a alege independent metoda corespunzătoare și a justifica alegerea și metoda de aplicare a acesteia. Exercițiile de comunicare includ sarcini pentru determinarea sensurilor contextuale ale unităților lingvistice, interpretarea semnificației cuvântului, selectarea corespondențelor și a opțiunilor de traducere și rezolvarea completă a problemelor de traducere, atunci când se traduc expresii și

segmente de text de diversă dificultate [3, p. 72]. Cu alte cuvinte, astfel de exerciții dezvoltă capacitatea de a realiza etapele individuale ale procesului de traducere ca un întreg. Fiecare exercițiu trebuie să realizeze o sarcină specifică, formulată într-o sarcină în funcție de tipul ei. Cu toate acestea, în multe cazuri, îndeplinirea sarcinii necesită rezolvarea, pe lângă cea principală, a unor sarcini colaterale. Or, profesorul trebuie să decidă mai întâi ce probleme suplimentare va discuta cu studenții, atunci când lucrează cu exercițiul.

De regulă, exercițiul include 15-20 de propoziții cu o anumită dificultate a traducerii. Aceste propoziții sunt selectate din texte diferite, deoarece, așa cum am menționat deja, este dificil a selecta un text coerent în care problema necesară este prezentată suficient, explicit. Materialele pentru astfel de exerciții sunt texte lipsite de trăsăturile individuale ale creației unui autor în utilizarea mijloacelor lingvistice. Nevoia de a folosi declarații extrase din context creează dificultăți în înțelegerea și traducerea lor. Aceste dificultăți sunt depășite în trei moduri.

În primul rând, profesorul încearcă să selecteze propoziții autonome, a căror interpretare nu are nevoie de un context mai larg. Dacă e necesar, este posibilă o ușoară modificare a propozițiilor individuale, specificându-le conținutul, fără a le afecta însă naturalețea.

În al doilea rând, profesorul ar trebui să fie întotdeauna gata să aducă la cunoștința

studenților informațiile suplimentare care înlătură ambiguitatea.

În al treilea rând, una din modalitățile de lucru cu exercițiile poate fi o discuție a variantelor înțelegerii și traducerii, care va fi corectă în diferite contexte lingvistice și situaționale în care această afirmație poate fi plasată.

Unul din exercițiile de practică traductologică este exercițiul de post-redactare (post-editing) [3, p. 97]. Acest tip de sarcină poate fi atât redactarea propriei traduceri, cât și a colegului sau a traducerii automatizate, în cazul când sunt utilizate traduceri de tip Google-translate etc.

Redactarea propriei traduceri este una de lungă durată, cu mai multe etape de lucru. Prima ar fi traducerea propriu-zisă, când studentul folosește diferite surse și instrumente profesionale în timpul traducerii, caută cuvintele necunoscute etc. A doua etapă constă în redactarea propriei traduceri și aici identificăm un factor de subiectivitate psihologică ce ar împiedica acest lucru, adică studentul este mult mai bun în analiza și critica obiectivă a lucrării cuiva și deci ca rezultat este posibil că dânsul nu își va găsi greșelile în traducere din TS în TȚ. În acest caz, se recomandă să se lase deoparte textul tradus și să se revină la redactarea acestuia peste un timp.

Din acest motiv, există un al doilea tip de exercițiu de redactare și post-redactare. În procesul acestuia sunt implicați mai mulți

indivizi: doi studenți sau un grup de studenți. Sarcina este de a realiza traducerea unui text sau pasaj; deci a doua etapă constă în redactarea traducerii colegului. „Studentul-redactor” verifică traducerea TT prin compararea acestuia cu TS; prin urmare, acesta vine cu anumite idei, modificări, corectări și sugestii. A treia etapă, în acest tip de exercițiu, rezidă în faptul că autorul traducerii, studiindu-și traducerea textului-țintă, ținând cont de sugestiile colegilor, își revede opinia și, prin urmare, perfecționează traducerea inițială. Folosind această metodă, profesorul nu doar implică studenții în colaborare; acest tip de activitate dezvoltă competențele de traducere ale tuturor subiecților încadrați în activitate.

Cel din urmă, dar nu mai puțin lipsit de valoare, exercițiu de post-redactare constă în redactarea textelor traduse prin utilizarea traducerii automate: „Post-editare este studiul și corectarea traducerii textului primit de la un sistem tehnic automatizat, pentru a confirma respectarea regulilor corecte de gramatică, punctuație, ortografie, semnificație etc.” [1, p. 4]. Datorită evoluțiilor din domeniul traducerii automate, au apărut noi direcții de cercetare în lingvistică, cum ar fi lingvistica computerizată, lexicografia computerizată etc. Atractivitatea științifică a traducerii cu ajutorul tehnologiilor moderne, de asemenea, este destul de mare. Nu ne vom aprofunda în studierea traducerii asistate de computer, prin programe diferite; vom utiliza acest mijloc tehnic pentru a exersa traducerile din LS în LT, exercițiile care vor

ajuta studenții să-și formeze competențele de traducere. Aceasta este o bună modalitate de antrenament. Pentru sporirea creșterii nivelului competențelor de traducere la studenți, vom folosi și acest tip de exercițiu. Traducerea asistată de computer este un instrument profesional foarte util pentru traducător. Cu toate acestea, pentru o traducere de înaltă calitate, acest lucru nu este suficient, deoarece principala problemă a TA este polisemia cuvintelor, dependența sensului lor de context [3, p. 100]. De exemplu, vom traduce următorul text, din domeniul popularizării științei, din limba engleză în limba română.

„A central processing unit (CPU), also referred to as a central processor unit, is the hardware within a computer that carries out the instructions of a computer program by performing the basic arithmetical, logical, and input/output operations of the system. The term has been in use in the computer industry at least since the early 1960 s.”

Iată cum a fost tradus acest text de traducătorul Google în limba română:

„O unitate centrală de procesare (CPU), denumită și unitate centrală de procesor, este hardware-ul dintr-un computer care execută instrucțiunile unui program de calculator prin efectuarea operațiilor de bază aritmetice, logice și intrare/ieșire ale sistemului. Termenul a fost folosit în industria de calculatoare cel puțin începând cu anii 1960.”

Un dezavantaj semnificativ al programelor de traducere automată, în special al traducerii Google, este incapacitatea de a schimba ordinea cuvintelor în textul-țintă. Traducerea Google repetă exact ordinea cuvintelor textului-sursă atunci când se realizează traducerea în textul-țintă. Deoarece traducerea Google se bazează pe găsirea celei mai probabile traduceri a unei propoziții dintr-o colecție bilingvă de texte, ea nu efectuează o analiză gramaticală și lexicală a textului primit, astfel, în rezultat vom avea un număr mare de erori gramaticale și lexicale, deci de conținut în TȚ.

La etapa dată a dezvoltării TA, traducerea automatizată de înaltă calitate este imposibilă, deoarece chiar și un traducător performant nu reușește întotdeauna să facă față acestei sarcini la un nivel înalt. După cum am aflat, sistemele de traducere automată oferă o „versiune de proiect/maculatură” a traducerii care trebuie editată [4, p. 89]. În procesul lucrului cu astfel de texte, traduse de către programe computerizate, studenții trebuie să fie conștienți de următoarele, atunci când vor analiza rezultatele traducerii prin utilizarea acestui sistem:

- vor ține cont de erorile lexicale, sintactice și gramaticale făcute în traducere;
- vor analiza înțelesul incorect al îmbinărilor de cuvinte traduse, precum și cuvintele netraduse;

- vor analiza erorile gramaticale, cazurile de acordare incorectă a cuvintelor într-o propoziție în funcție de gen, număr, persoană, caz, precum și construirea incorectă a îmbinărilor de cuvinte, a propozițiilor simple și dezvoltate, a textelor, strategiile de adăugare/eliminare a elementelor lingvistice etc. [4, p. 90].

Calitățile pozitive ale unei astfel de traduceri sunt viteza de obținere a traducerii și corectitudinea traducerii terminologiei. Din punct de vedere pedagogic, aceasta este binevenită, deoarece antrenează la studenți capacitatea și deprinderea de a analiza, găsi, procesa, prelucra și aranja informația pentru a obține un produs final bine structurat și deci, prin urmare, studenții își dezvoltă competențele de traducere necesare pentru realizarea sarcinilor profesionale.

În concluzie, putem afirma că toate metodele și strategiile implementate prin exerciții și activități cu sarcini diverse, menționate mai sus, facilitează dezvoltarea competențelor profesionale (CT) ale unui viitor traducător, acestea fiind competența *strategică, de comunicare, social-culturală, instrumental-profesională*.

Bibliografie

1. PACTE, First results of a Translation Competence Experiment: ‘Knowledge of Translation and Efficacy of the Translation Process. In: Translator and Interpreter Training. Issues, Methods and Debates. John Kearns and Contributors, London: Bloomsbury. 2008. pp. 104-126. ISBN 9780826498069.
2. Schaffner, C., Adab, B. Developing Translation Competence. Benjamins Translation Library. Vol. 38. Amsterdam: John Benjamins publishing company. ed. 2000. 244 p. ISBN 9789027216434.
3. Solhy Abdellah, Antar. A suggested programme for developing some basic translation skills of English majors and its effects on their attitudes towards translation. South Valley University Qena Faculty of Education, 2004. 194 p.
4. Абдулахитов, Р.Ш. Технология Формирования Основ Переводческой Компетенции у Студентов Неязыкового Вуза с Использованием Открытых Электронных Ресурсов (На Базе Дисциплины «Иностранный Язык»), Диссертация на соискание ученой степени кандидата педагогических наук Санкт-Петербург, 2017. 272 с.
5. Балыхина, Т.М. Структура и содержание российского филологического образования. Методические проблемы обучения русскому языку. – М., 2000. [vizitat la 10.04.19] Disponibil la http://www.irbis.gnpbu.ru/Aref_2000/03-02762.pdf
6. Соловова, Е.Н. Формирование филологической компетенции в профильной школе и вузе/Е.Н. Соловова//Иностранные языки в школе. – 2006. – №8. – с. 13-18.
7. Умеренков, С.Ю. Формирование целостности и связности профессиональной речи будущего бакалавра филологического образования: автореф. дисс. кандидата пед. наук. – Курск, 2008. [vizitat la 10.09.17] Disponibil la <https://www.dissercat.com/content/formirovani-e-tselostnosti-i-svyaznosti-professionalnoi-rechi-budushchego-bakalavra-filologic>